

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство привреде

ДИРЕКЦИЈА ЗА МЕРЕ И ДРАГОЦЕНЕ МЕТАЛЕ

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

ПРЕТХОДНО УПАКОВАНИ ПРОИЗВОДИ КОД КОЈИХ ЈЕ НАЗИВНА КОЛИЧИНА ИЗРАЖЕНА У ЈЕДИНИЦАМА ДУЖИНЕ, ПОВРШИНЕ ОДНОСНО БРОЈЕМ КОМАДА, ОЦЕЂЕНА МАСА

*Крајнингер Вуковић Ружа, Шеф Одсека за контролу и надзор Суботица,
Дирекција за мере и драгоцене метале*

Тамара Калинић, млађи саветник, Дирекција за мере и драгоцене метале

ПРЕТХОДНО УПАКОВАНИ ПРОИЗВОДИ КОД КОЈИХ ЈЕ НАЗИВНА КОЛИЧИНА ИЗРАЖЕНА У ЈЕДИНИЦАМА ДУЖИНЕ, ПОВРШИНЕ ОДНОСНО БРОЈЕМ КОМАДА

ОСТАЛИ ПРЕТХОДНО УПАКОВАНИ ПРОИЗВОДИ

- Правилник о претходно упакованим производима се примењује и на претходно упаковане производе који су намењени за продају у истим називним количина чије вредности су изражена у јединицама дужине, површине или броју комада (члан 9. Правилника)
- Вредности дозвољеног негативног одступања **стварне количине** претходно упакованог производа од **називне количине** изражене у јединицама наведених у члану 9. дате су у Прилогу 4 Правилника

ПРИЛОГ 4 ПРАВИЛНИКА

1. За производ код кога је називна количина производа изражена у **јединицама дужине**, вредност дозвољеног негативног одступања стварна количина од називне количине је **2%**.
2. За производ код кога је називна количина изражена у **јединицама површине**, вредност дозвољеног негативног одступања стварне количине од називне количине је **3%**.

3. За производе код којих је називна количина изражена **бројем комада** вредност дозвољеног негативног одступања стварне количине претходно упакованог производа дата је у Табели 8 овог прилога.

Табела 8

Називна количина претходно упакованих производа Q_n означена у броју комада	Дозвољено негативно одступање
≤ 50 комада	Није дозвољено
> 50 комада	Један комад на сваких стотину комада

ПРЕТХОДНО УПАКОВАНИ ПРОИЗВОДИ ОЗНАЧЕНИ ОЦЕЋЕНОМ МАСОМ

ЗНАЧЕЊЕ ИЗРАЗА И ОЗНАКЕ

- **Оцеђена маса** је маса прехранбеног производа у претходно упакованом производу после прописаног времена оцеђивања наливене течности (члан 2. тачка 11) Правилника).
- Претходно упаковани производи који садрже чврст прехранбени производ који се налази у течности, било да је она замрзнута или не, на амбалажи морају имати ознаку **укупне називне масе** и ознаку **називне оцеђене масе** (члан 6. став 3 Правилника).
- Укупна називна маса и називна оцеђена маса се означавају у **грамима (g)** или **килограмима (kg)**.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство привреде

ДИРЕКЦИЈА ЗА МЕРЕ И ДРАГОЦЕНЕ МЕТАЛЕ

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

- **Ознаке** се налазе у истој близини, истог су фонта и величине слова, усаглашено са захтевом **Direktive 2000/13/EC**

Neto količina/Sasia neto:

330g

Neto masa ploda/
Pesho neto e perimeve:

170g

ПРИЛОГ 5 ПРАВИЛНИКА - ПОСТУПАК ИСПИТИВАЊА

- Поступак испитивања претходно упакованих производа означени називном оцеђеном масом спроводи се када је производ спреман за употребу.
- Оцеђена маса се одређује најмање **14 дана после паковања**, осим за тзв. специфичне производе.
- Препоручени временски период за одређивање **оцеђене масе специфичних производа** означених називном оцеђеном масом дат је у Табели 9 Прилог 5 овог Правилника.
- Тачка равнотеже

Табела 9

Производ	Препоручени временски период	
	од	до
Воће, поврће, печурке (осим јагода, малина, купина, кивија)	30 дана после стерилизације	Рока употребе означеног на претходно упакованом производу
Јагоде, малине, купине, киви	30 дана после стерилизације	2 године после стерилизације
Производи од усољених риба маринаде, куване рибе, трајне рибље конзерве, шкољке, ракови и сл.	Непосредно после наливања	14 дана после наливања
Маринада од пржених риба	48 сати после наливања	14 дана после наливања
Мале кобасице и остали производи од меса	5 дана после стерилизације	Рока употребе означеног на претходно упакованом производу
Други производи	14 дана после наливања	Рока употребе означеног на претходно упакованом производу

ОПРЕМА ЗА ИСПИТИВАЊЕ

- Вага , оверена
- Сита

- У поступку за одређивање **стварне оцеђене масе** тј за оцеђивање наливене течности користе се стандардизована равна сита чији су технички захтеви дати у српском стандарду SRPS ISO 3310-1, Лабораторијска сита – Технички захтеви и испитивање – део 1:

Лабораторијска сита од ткане металне жице.

-Преузет међународни стандард

-Равна сита са квадратном мрежом, од 2,5 mm (изузечи нпр код целог парадајза страница квадрата је 11,2 mm или код сецканог парадајза где је страница 4,75 mm)

- Називна дебљина жице сита је 1,0 mm.
- Сито је пречника 200 mm или 300 mm.

ПРИМЕРИ УПОТРЕБЕ СИТА

- Сито пречника 200 mm се користи у случају када је запремина посуде 850 ml или мање, а 300 mm у случају посуде запремине преко 850 ml.
- Ако је називна маса претходно упакованог производа 2,5 kg или више садржај треба поделити равномерно на 2 или више сита истих мера.

ПОСТУПАК ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ СТВАРНЕ ОЦЕЂЕНЕ МАСЕ

-Припрема узорка/услови чувања

- Узорци, узети за испитивање , чувају се на температури од $20\text{ °C} \pm 4\text{ °C}$ током 12 сати пре одређивања називне оцеђене масе.
- Узорци глазираних производа се пре испитивања чувају у хладњаку на температури од $-18\text{ °C} \pm 2\text{ °C}$

-Одређивање масе чистог сита – m_1

-Цеђење

- Отворити претходно упаковани производ и излити производ и наливену течност преко сита

- Нагнути сито из хоризонталног положаја до угла од 17 до 20 степени, да би се олакшало цеђење
- Време оцеђивања је 2 минута од тренутка када је сав производ на сити
- Одређивање масе сита и оцеђеног производа – m_2
- Одређивање стварне масе оцеђеног производа – m_3

$$m_3 = m_2 - m_1$$

1. Провера стварне оцеђене масе и стварне укупне масе сваког претходно упакованог производа у узорку (производи без знака “е”)

ПЛАН УЗОРКОВАЊА

-Испитивање се изводи **статистичким узорковањем** у складу са једноструким планом узорковања приказаним у Табели 4 Прилога 2 Правилника и користи се само за серије од 100 или више производа.

-Број провераваних претходно упакованих производа једнак је 20.

Табела 4

Број претходно упакованих производа у серији	Број претходно упакованих производа у узорку	Број неисправних јединица	
		Критеријум прихватања	Критеријум одбацавања
(≥ 100)	20	1	2

ВЕЛИЧИНА СЕРИЈЕ

- Када се претходно упаковани производи проверавају на крају линије паковања, број претходно упакованих производа у свакој серији једнак је максималном излазу са линије паковања по радном сату, без ограничења у погледу величине серије.
- У осталим случајевима величина серије је ограничена на 10000 претходно упакованих производа.

ДОЗВОЉЕНО НЕГАТИВНО ОДСТУПАЊЕ

- **односи се и на стварну оцеђену масу и на стварну укупну масу**

- Вредност дозвољеног негативног одступања сваке појединачне стварне оцеђене масе од називне оцеђене масе и сваке појединачне стварне укупне масе од укупне називне масе , одређује се у складу са Табелом 1 Прилог 1 Правилника .

Табела 1

Називна количина производа Q_n у g или ml	Дозвољено негативно одступање	
	$\gamma \% Q_n$	g или ml
5 до 50	9	-
50 до 100	-	4,5
100 до 200	4,5	-
200 до 300	-	9
300 до 500	3	-
500 до 1000	-	15
1000 до 10 000	1,5	-

- Удео претходно упакованих производа у узорку, који имају негативно одступање веће од дозвољеног негативног одступања, за серије претходно упакованих производа, није већи од 2,5 % и довољно је мали, тако да та серија испуни захтеве за испитивање из Прилога 2 овог Правилника (**неисправни производи**).

- Ни један претходно упаковани производ у узорку не сме да има негативно одступање 2 пута веће од дозвољеног негативног одступања из Табеле 1 овог Правилника (такав производ се дефинише као **неприхватљив** и не сме се продавати)

ПРИХВАТАЊЕ СЕРИЈЕ

- Серија претходно упакованих производа сматра се прихватљивом ако је број неисправних појединачних производа нађених у узорку мањи или једнак критеријуму прихватљивости тј једнак или мањи од 1.
- Серија претходно упакованих производа биће одбачена ако је број неисправних производа нађених у узорку једнак или већи од критеријума одбацивања тј једнак или већи од 2.

2. Провера средње вредности стварне оцеђене масе сваког претходно упакованог производа у узорку (производи са знаком “е”)

-Испитивање се изводи **статистичким узорковањем** у складу са једноструким планом узорковања приказаним у Табели 6 Прилога 2 Правилника

Табела 6

Број претходно упакованих производа у серији	Број претходно упакованих производа у узорку	Критеријуми	
		Прихватање	Одбацавање
број (>100)	20	$\bar{x} \geq Q_n - 0,640s$	$\bar{x} < Q_n - 0,640s$

- Серија претходно упакованих производа сматра се прихватљивом у сврху те провере ако је средња вредност стварних оцеђених маса $\bar{x}$ ($=\sum_{i=1}^n x_i / n$ - збир стварних оцеђених маса узорка претходно упакованих производа подељен са 20) једнака или већа од вредности $Q_n - 0,64 \cdot s$ (Табела 6), где је:

Q_n - називна количина претходно упакованих производа,

n - број претходно упакованих производа у узорку за ту проверу,

s - процењена вредност стандардне девијације

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство привреде

ДИРЕКЦИЈА ЗА МЕРЕ И ДРАГОЦЕНЕ МЕТАЛЕ

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

Уколико је задовољен претходно наведен услов који се односи на средњу вредност стварних оцеђених маса, према **смерницама Welмес 6.8**, знак усаглашености “е” се односи на називну оцеђену масу.

А уколико је задовољен услов из Табеле 5 Прилога 2 Правилника који се односи на средњу вредност стварних укупних маса, према смерницама **Welmec 6.8**, знак усаглашености “е” се односи на укупну називну масу.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство привреде

ДИРЕКЦИЈА ЗА МЕРЕ И ДРАГОЦЕНЕ МЕТАЛЕ

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

Претходно упаковани производи код којих је називна количина изражена у јединицама дужине, површине односно бројем комада или оцеђеном масом, стављају се на тржиште Републике Србије слободно и без икаквих ограничења само ако су њихове називне количине означене тачно, јасно и недвосмислено, као и ако је одступање стварних количина од тако означених називних количина у складу са захтевима из овог Правилника и Закона којим се уређује метрологија.